

Probiotika mot nyrestein?

Peroral tilførsel av en tarmbakterie kan redusere mengden oksalat i urinen, som er en risikofaktor for nyrestein.

Forhøyet oksalatnivå i urinen (hyperoksaluri) er en risikofaktor for dannelse av nyrestein gjennom utfelling av kalsiumoksalat. Tarmbakterien *Oxalobacter formigenes* er del av normalfloraen og har spesialisert seg på å bryte ned oksalat som eneste energisubstrat. Mangel på denne bakterien er tidligere blitt satt i sammenheng med utvikling av nyrestein.

I en indisk studie har man undersøkt om tilførsel av tarmbakterien kan redusere oksalatnivået i urin (1). Pasienter med etablert kalsiumoksalatsteinsykdom (n = 80) ble randomisert til behandling med enten tilskudd av kalium og magnesiumsitrater eller en probiotikablanding med *O. formigenes*. Etter én måned ble effekten vurdert ved biokjemisk analyse av urinprøver. Begge behandlingsformene reduserte nyrenes utskilling av oksalat, men etter én måned var forekomsten av hyperoksaluri, dvs. ekskresjon av oksalat i urin større enn 44 mg eller 0,49 mmol per døgn, lavere blant pasientene som hadde fått probiotika (15%) sammenliknet med kontrollgruppen (37,5%).

– Denne studien illustrerer hvordan tilførsel av spesialiserte mikrobielle funksjoner kan påvirke vertens fysiologi, sier Tore Midtvedt, professor emeritus i medisinsk mikrobiell økologi ved Karolinska Institutet i Stockholm.

– Tarmfloraen består av både «generalister» og «spesialister». *O. formigenes* er et paradeeksempel på en spesialist, en mikrobe med et ekstremt snevert kosthold. Dette gjør den sårbar og utrydningstruet, på samme måte som koalabjørnen, som kun spiser eukalyptusblader. Mangel på spesialiserte mikrobielle funksjoner er trolig undervurdert som årsak til sykdom, og samtidig svært vanskelig å oppdage. Man peker i studien samtidig på hvordan fremtidens tarmfloramedisin kommer til å bli: spesifikk, selektiv og individuelt tilpasset, sier Midtvedt.

Jørgen Valeur

Lovisenberg Diagonale Sykehus

Litteratur

1. Jairath A, Parekh N, Otano N et al. Oxalobacter formigenes: Opening the door to probiotic therapy for the treatment of hyperoxaluria. Scand J Urol. E-publisert 2.2.2015.

VERDENS HELSE

Bedre inntekt – en langtidseffekt av amming?

En ny studie fra Brasil viser sammenheng mellom amming og intelligens, utdanningsnivå og inntekt i voksen alder.

Illustrasjonsfoto: Philippe Lissac/Scanpix

Kohortstudien omfattet 3 493 voksne som deltok i en studie som nyfødte og småbarn i perioden 1982–84. Man registrerte den gang hvor lenge de ble ammet, og ved hvilken alder annen føde enn morsmelk ble introdusert.

Ved oppfølging ved 30-årsalder gjennomgikk deltakerne en intelligensstest og svarte på spørsmål om høyeste fullførte utdanning og hva inntekten deres var den foregående måneden. De som ble ammet i minst 12 måneder, oppnådde i gjennomsnitt 3,76 poeng mer i IQ-testen [95% KI 2,20–5,33] enn de som ble ammet i en måned eller mindre. Deltakerne som ble ammet i minst 12 måneder, hadde i gjennomsnitt 0,91 år lenger utdanning og høyere inntekt enn de som ble ammet i en måned eller mindre. Forskjellen i intelligens ble beregnet å forklare 72% av forskjellen mellom gruppene i inntekt.

– Dette er ikke en randomisert studie, og dermed kan vi ikke utelukke at effekten på intelligens og inntekt kan ha andre årsaker. Imidlertid var det små sosioøkonomiske ulikheter i amming i denne kohorten, sier Anne Bærug ved Nasjonal kompetansetjeneste for amming.

– Funnet samsvarer med en stor randomisert studie fra Hviterussland der økt amming var forbundet med høyere verbal intelligens (2). I en studie fra Storbritannia, der man fulgte to store kohorter, var amming assosiert med økt sosial mobilitet ved 30-årsalder (3). Amming er kun én av mange faktorer som kan virke inn på kognitiv utvikling, sier Bærug.

Matilde Risopatron Berg

Sykehuset Innlandet, Elverum

Litteratur

1. Victora CG, Horta BL, Loret de Mola C et al. Association between breastfeeding and intelligence, educational attainment, and income at 30 years of age: a prospective birth cohort study from Brazil. Lancet Glob Health 2015; 3: e199–205.
2. Kramer MS, Aboud F, Mironova E et al; Promotion of Breastfeeding Intervention Trial (PROBIT) Study Group. Breastfeeding and child cognitive development: new evidence from a large randomized trial. Arch Gen Psychiatry 2008; 65: 578–84.
3. Sacker A, Kelly Y, Iacovou M et al. Breast feeding and intergenerational social mobility: what are the mechanisms? Arch Dis Child 2013; 98: 666–71.